

بسمه تعالی

دانشگاه علوم پزشکی شیراز
بیمارستان حاج محمد اسماعیل امتیاز
مرکز فوریتهای جراحی شهید رجایی

سرطان شغلی

تهیه کننده: فاطمه رضایی
کارشناس بهداشت حرفه ای

ویژه پرسنل

عوامل خطرزای متعددی در محیط های کار وجود دارند که میتوانند ایجاد سرطان نمایند. سالانه بیش از هفت میلیون نفر در اثر ابتلا به سرطان می میرند چهل درصد از این سرطان ها قابل پیشگیری بوده و با انجام مداخلات موثر در محیط های کاری میتوان از هر ده مورد مرگ ناشی از سرطان ، یک مورد آن را جلوگیری نمود . سرطان شغلی ۴ تا ۲۰ درصد از موارد سرطانی را تشکیل می دهد. برای نخستین بار رابطه میان شغل و سرطان ، در سال ۱۷۷۵ به وسیله جراحی در یکی از بیمارستان های انگلستان شناخته شد. این فرد بروز سرطان را در افرادی گزارش کرد که دودکش تمیز می کردند.

شایعترین انواع سرطان های شغلی:

سرطان ریه ، سرطان مثانه ، سرطان پوست ، سرطان خون و... می باشند.

سرطان ریه :

کار با موادی مثل آزبست ، رادون و کلرومتیل اتر در صورت عدم رعایت نکات ایمنی و بهداشتی ممکن است سرطان ریه ایجاد کند. از این رو کارگران چیت سازی ، عایق کاران و کارگران کشتی سازی بیشتر در معرض خطر سرطان ریه قرار دارند . کلرومتیل اتر در باکتری کش ها ، آفت کش ها و حلال ها به کار میرود . هیدروکربن های آروماتیک هم که بر اثر احتراق قیر و نفت تشکیل می شوند سرطان زای ریه می باشند . نقاش ها و کسانی که در تولید آسفالت و قیر کار می کنند باید مراقب سرطان ریه باشند . پیشگیری و درمان سرطان ریه،

شناسایی عوامل خطرزا در محیط کار و آموزش کارگران است. معاینات دوره ای کارگران در شناسایی ای بیماری موثر است.

سرطان خون :

پس از کشف اشعه ایکس که به طور عمده در محیط کار گروه های پزشکی به کار می رود مشخص شد که بعضی از افراد مانند رادیولوژیست ها به سرطان خون مبتلا شدند. کارگران معادن اورانیوم و کارگران کارخانه های هسته ای هم ممکن است به سرطان خون مبتلا شوند همچنین افرادی که با بنزین کار می کنند یا در تماس با آن قرار دارند خطر ابتلا به سرطان خون در آنها وجود دارد. اقدامات حفاظتی برای این افراد باید به گونه ای باشد که مدت زمان مواجهه کاهش یابد و از سپر های حفاظتی استفاده شود.

سرطان پوست :

یکی از شایع ترین سرطان های شغلی است . با افزایش سن به ویژه هنگامی که این مسئله همراه با تماس زیاد با نو خورشید باشد ، خطر ابتلا به سرطان پوست نیز افزایش میابد . صورت ، پشت دست و به طور کلی قسمت های باز بدن نواحی هستند که غالباً به این بیماری مبتلا می شوند . برخی کارگران معادن ، کوره های زغال سنگ ، کارگران صنایع شیمیایی و افرادی که در تماس با آرسنیک ، قیر و برخی ترکیبات نفتی هستند بیشتر از دیگران به این گونه سرطان ها دچار می شوند.

همچنین تماس با پرتو های یونساز سبب سرطان پوست می شود . در مشاغلی همچون کشاورزی و ماهیگیری و ... به علت تماس فرد با پرتو فرا بنفش ناشی از نور

خورشید سرطان پوست به ویژه در ناحیه بینی دیده می شود .

سرطان کبد:

سرطان کبد شایع نیست ولی همیشه کشنده است. از مواد سرطان زای کبدی میتوان ونیل کلراید را نام برد و از سرطان زاهای دیگر کبد، میتوان آرسنیک که در معدن چیان طلا ، کارگران ذوب مس ، کارگران مواد حشره کش و کارگران مواد شیمیایی ایجاد سرطان می کند نام برد .
سرطان بینی:

این گونه سرطان در افرادی که با گرد و غبار چوب ، چرم کاران و کارگران صنایع نیکل و کروم و صنایع نفتی دیده می شود .

سرطان حنجره :

قرار گرفتن در معرض آژبست، گردو غبار چوب، گاز خردل، نیکل و روغن های برشی هم ممکن است ایجاد سرطان حنجره نماید.

پیشگیری از سرطان های شغلی :

نصب دستگاه کنترل مواد سرطان زا در محیط کار

بکار بردن وسایل حفاظت فردی از قبیل دستکش ، لباس مناسب آستین بلند ، روپوشهای بسته ، پیشبند ، کلاه ، ماسک ، استفاده از کرم های محافظ

- انجام معاینات دوره ای

- جایگزینی مواد خطرناک با مواد کم خطر تر یا بی خطر

- حذف یا کاهش آلاینده در محل تولید

- نظافت و رعایت بهداشت فردی در محیط کار

- کاهش زمان تماس با ماده خطرناک